

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Alia inconvenientia recensentur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

§. III.

Alia inconvenientia recensentur.

Alia absurda & inconvenientia deducuntur ex illo citato & communi Adversariorum principio, quo asserunt voluntatem creatam determinari de decreto & concursu Dei ad speciem actus, & ab eo determinari ad individuum, seu ad elicendam hanc numero operationem potius quam aliam, ut fuse exponit Suarez in Metaphysica disp. 5. sect. 2. 1. 1.

Ex hoc enim principio, quod sæpe repetunt & inculcant Adversarii, sequitur primò & voluntatem creatam esse primum eligens, & primum determinans, ac proinde primum liberum: divinam verò solum secundum eligens, & secundum liberum. Probatur sequela: Illa causa prius eligit, & prius determinat, quæ per se primo attingit in actu vel effectu aliquam rationem prioris illa quæ ab altera attingitur: Sed ratio speciei in actibus voluntatis creatæ, est prior individuali, eaque nobilior & perfectior, cum illa eorum essentiam & quidditatem constituat, ista vero sit extra illorum essentiam & quidditatem: Ergo si voluntas creatæ, in suis actibus liberis rationem specificam per se primo attingat, & concursum Dei ad illam determinet, ab eoque solum determinetur ad rationem individualem & numericam suæ operationis, voluntas creatæ erit primum liberum, primumque determinans, divina verò solum secundum liberum & secundum determinans: imò voluntas divina erit posteriori voluntate humana, ejusque veluti ancilla & pedilequa; ejus enim determinationem expectare debet, ut determinat in actus nostros liberos influat: sicut ancilla ut operetur, expectat nuntium vel imperium domini sui, vel sicut habitus, ut in actum secundum exeant, voluntatis determinationem & fluxum expectant: quò exemplo utuntur ipsi Adversarii.

Secundo & eodem principio sequitur, id quod melius & perfectius est attribui voluntati creatæ, Deo verò id quod est minus bonum & minus perfectum: quid in Pelagianis sæpissime reprehendit & detestatur Augustinus. Sequela patet, cum enim ratio specifica, utpote constituens essentiam & quidditatem rei, sit nobilior individuali, quæ est extra essentiam & quidditatem illius, determinatio ad speciem actus, perfectior est determinatione ad individuum: Ergo si ad voluntatem humanam per se primo referatur determinatio ad speciem actus, & divinæ attribuat solam determinatio ad individuum, manifestum est, id quod est melius & perfectius attribui voluntati creatæ, divinæ verò id quod est minus bonum, & minus perfectum.

Confirmatur: Decretum & auxilium indifferens dat solum possibilitatem volendi & operandi ipsi autem velle & operari est à libero arbitrio, sub tali decreto & auxilio indifferenti, se ad volendum & operandum determinante: Sed actu velle & actu operari, est quid nobilius & perfectius, quam posse velle & posse operari, ut constat: Ergo Adversarii dant libero arbitrio id quod est melius & perfectius, Deo autem id quod est minus bonum, & minus perfectum, & ut loquitur Augustinus supra relatus: In eo quod dicunt esse amborum, priores se faciunt, posteriores Deum.

Tomi I.

A Tertio ex eodem Adversariorum principio le-

quantur duo alia inconvenientia, quæ illi maxime vitare putant ex positione decretorum indifferen-
tium: nempe destrui libertatem arbitrii, & Deum esse causam peccati. Sequela probatur, quantum ad utramque partem. Et in primis quòd destruat libertas, facile suaderi potest, argumento de summo ex doctrina Adversariorum. Duplex enim solet distingui in nobis libertas: altera specificationis, quæ respicit actum quantum ad speciem & dicit potestatem eligendi actum vel objectum hujus vel alterius speciei: altera exercitii, quæ versatur circa actum in individuo, & quatenus hic & nunc ab homine exercetur. Sicut ergo Adversarii contendunt, quòd si Deus determinaret voluntatem creatam ad speciem actus, ab ea tolleretur libertatem specificationis, quia (inquiunt) ita de ratione causæ liberæ est seipsam determinare, ut repugnet eam à Deo determinari. Ita etiam propter eandem rationem, si voluntas creatæ non se determinet ad actum in individuo, sed à Deo determinetur sequitur per talem determinationem, ab ea tollitur libertatem exercitii, quæ non respicit solum actum in specie, sicut libertas specificationis; sed etiam in singulari & in individuo, & prout hic & nunc exercetur. Vel si per istam determinationem, non tollatur libertas exercitii, per alteram non tollitur libertas specificationis; & sic præcipua Adversariorum argumenta, quibus probare contendunt, ex positione decreti efficaciis & prædeterminantis, sequi destructionem, aut læsionem libertatis creatæ, penitus infringuntur, & enervantur.

B Probatur etiam sequela Majoris, quantum ad secundam partem. Deus erit causa peccati, si determinet voluntatem hominis ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex propria malitia, aut defectibilitate, determinata: Atqui si illam determinet ad elicendum hunc actum in individuo potius quam alium, illam determinabit ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex sua malitia & defectibilitate determinata: Ergo erit causa peccati. Major constat, Minor probatur. In hoc actu singulari reperitur aliqua deformitas & malitia specialis, quæ non convenit illi secundum suam rationem specificam; malitia enim quæ sumitur ex circumstantiis aggravantibus intra eandem speciem, non pertinet ad rationem specificam actus, sed ad individualem: alioquin illæ circumstantiæ mutarent speciem moralem actuum humanorum, & non intra eandem speciem aggravarent. Item actus odii Dei verbi gratiæ, secundum rationem specificam abstrahit à latitudine graduali, & ab eo quod sit intensus ut quatuor, vel ut lex: species enim, ut docet Aristoteles, se habent sicut numeri, & consistunt in indivisibili. Si verò consideretur in individuo, habet gradus determinatos malitiæ & deformitatis: Ergo si Deus determinet voluntatem creatam ad elicendum talem actum odii in individuo, illam determinabit ad aliquem specialem gradum malitiæ, & deformitatis, qui non includitur in ratione specifica, & ad quem illa non erat ex propria malitia & defectibilitate determinata.

C Probatur etiam sequela Majoris, quantum ad secundam partem. Deus erit causa peccati, si determinet voluntatem hominis ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex propria malitia, aut defectibilitate, determinata: Atqui si illam determinet ad elicendum hunc actum in individuo potius quam alium, illam determinabit ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex sua malitia & defectibilitate determinata: Ergo erit causa peccati. Major constat, Minor probatur. In hoc actu singulari reperitur aliqua deformitas & malitia specialis, quæ non convenit illi secundum suam rationem specificam; malitia enim quæ sumitur ex circumstantiis aggravantibus intra eandem speciem, non pertinet ad rationem specificam actus, sed ad individualem: alioquin illæ circumstantiæ mutarent speciem moralem actuum humanorum, & non intra eandem speciem aggravarent. Item actus odii Dei verbi gratiæ, secundum rationem specificam abstrahit à latitudine graduali, & ab eo quod sit intensus ut quatuor, vel ut lex: species enim, ut docet Aristoteles, se habent sicut numeri, & consistunt in indivisibili. Si verò consideretur in individuo, habet gradus determinatos malitiæ & deformitatis: Ergo si Deus determinet voluntatem creatam ad elicendum talem actum odii in individuo, illam determinabit ad aliquem specialem gradum malitiæ, & deformitatis, qui non includitur in ratione specifica, & ad quem illa non erat ex propria malitia & defectibilitate determinata.

D Probatur etiam sequela Majoris, quantum ad secundam partem. Deus erit causa peccati, si determinet voluntatem hominis ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex propria malitia, aut defectibilitate, determinata: Atqui si illam determinet ad elicendum hunc actum in individuo potius quam alium, illam determinabit ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex sua malitia & defectibilitate determinata: Ergo erit causa peccati. Major constat, Minor probatur. In hoc actu singulari reperitur aliqua deformitas & malitia specialis, quæ non convenit illi secundum suam rationem specificam; malitia enim quæ sumitur ex circumstantiis aggravantibus intra eandem speciem, non pertinet ad rationem specificam actus, sed ad individualem: alioquin illæ circumstantiæ mutarent speciem moralem actuum humanorum, & non intra eandem speciem aggravarent. Item actus odii Dei verbi gratiæ, secundum rationem specificam abstrahit à latitudine graduali, & ab eo quod sit intensus ut quatuor, vel ut lex: species enim, ut docet Aristoteles, se habent sicut numeri, & consistunt in indivisibili. Si verò consideretur in individuo, habet gradus determinatos malitiæ & deformitatis: Ergo si Deus determinet voluntatem creatam ad elicendum talem actum odii in individuo, illam determinabit ad aliquem specialem gradum malitiæ, & deformitatis, qui non includitur in ratione specifica, & ad quem illa non erat ex propria malitia & defectibilitate determinata.

E Probatur etiam sequela Majoris, quantum ad secundam partem. Deus erit causa peccati, si determinet voluntatem hominis ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex propria malitia, aut defectibilitate, determinata: Atqui si illam determinet ad elicendum hunc actum in individuo potius quam alium, illam determinabit ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex sua malitia & defectibilitate determinata: Ergo erit causa peccati. Major constat, Minor probatur. In hoc actu singulari reperitur aliqua deformitas & malitia specialis, quæ non convenit illi secundum suam rationem specificam; malitia enim quæ sumitur ex circumstantiis aggravantibus intra eandem speciem, non pertinet ad rationem specificam actus, sed ad individualem: alioquin illæ circumstantiæ mutarent speciem moralem actuum humanorum, & non intra eandem speciem aggravarent. Item actus odii Dei verbi gratiæ, secundum rationem specificam abstrahit à latitudine graduali, & ab eo quod sit intensus ut quatuor, vel ut lex: species enim, ut docet Aristoteles, se habent sicut numeri, & consistunt in indivisibili. Si verò consideretur in individuo, habet gradus determinatos malitiæ & deformitatis: Ergo si Deus determinet voluntatem creatam ad elicendum talem actum odii in individuo, illam determinabit ad aliquem specialem gradum malitiæ, & deformitatis, qui non includitur in ratione specifica, & ad quem illa non erat ex propria malitia & defectibilitate determinata.